

**Oponentský posudek na diplomovou práci Štěpána Tichého
na téma
„ Domácí násilí a jeho prevence“**

Rozsah diplomové práce: 59 stran (včetně seznamu použité literatury)

Datum odevzdání práce: 16. 2. 2015

1. Aktuálnost tématu:

Domácí násilí je závažným společenským fenoménem, který je u nás předmětem hlubší pozornosti odborné veřejnosti teprve od konce devadesátých let. Úsilí vyvíjené za účelem ochrany obětí domácího násilí a předcházení tomuto jevu se projevuje v postupném vytváření řady preventivních aktivit, k nimž patří i nástroje právní. Hlubší zkoumání povahy domácího násilí a odpovídajících institutů, které mají přispět k prevenci tohoto jevu, je tedy velmi aktuální.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu vyžaduje interdisciplinární přístup. Základním předpokladem je důkladná znalost kriminologických, psychologických a sociologických aspektů problematiky. Zároveň je nezbytné, aby diplomant byl obeznámena s trestněprávní problematikou a aby se v potřebné míře orientoval i v souvisejících otázkách práva občanského a správního. Je třeba konstatovat, že autor se v práci snažil všechny uvedené přístupy využít.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cíl své práce diplomant výslovně nikde nevymezuje, ale z jejího celkového pojetí lze dovodit, že jeho záměrem bylo analyzovat domácí násilí z kriminologického pohledu, zhodnotit možnosti prevence tohoto jevu a na podkladě provedeného rozboru formulovat návrhy, které by mohly přispět ke zvýšení úrovně již uplatňovaných preventivních aktivit.

Práce je přehledně uspořádána. Výklad je rozčleněn do třinácti kapitol, úvodu a závěru a doplněn seznamem použitých pramenů. Jednotlivé kapitoly jsou navíc vnitřně podrobně členěny, což usnadňuje orientaci v textu.

Práce je založena na vhodné systematice. První dvě kapitoly jsou věnovány objasnění základních pojmů a vymezení klíčových znaků, jimiž se domácí násilí liší od jiných případů násilného jednání. Na tento výklad navazuje podrobnější charakteristika forem a druhů domácího násilí, rozvržená do čtyř kapitol. Diplomant se tu přidrží tradičního rozlišení forem domácího násilí (fyzické, psychické, ekonomické, sociální a sexuální) a jeho druhů (partnerské násilí, násilí na dětech a násilí na seniorech). V dalších dvou kapitolách se pak diplomant zabývá jednak profilem pachatele domácího násilí a jednak profilem jednotlivých skupin obětí domácího násilí (žen, dětí, seniorů, mužů) a jeho nežádoucích účinků na tyto skupiny obětí. Čtyři následující kapitoly obsahují rozbor právní problematiky domácího násilí. Diplomant se v nich soustřeďuje zejména na odpovídající občanskoprávní instituty, problematiku vykazání, vybrané trestné činy a některé otázky související s právním postavením obětí domácího násilí. V poslední kapitole, orientované na problematiku prevence, diplomant uvádí stručný přehled nástrojů působících na jednotlivých úrovních prevence (primární, sekundární a terciární). V závěru jsou pak shrnuty hlavní myšlenky práce. Diplomant v něm hodnotí současnou úroveň prevence domácího násilí a uvádí rovněž některá

doporučení, která mohou přispět ke včasné a účinné intervenci státu ve věcech domácího násilí a zajistit náležitou ochranu jeho obětí.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium přiměřeného okruhu odborné literatury a internetových zdrojů, i když je nutno podotknout, že některé významné novější práce unikly autorově pozornosti (např. komentáře k zákonu o obětech vydané v nakl. Leges a C.H.Beck, publikace Institutu pro kriminologii a sociální prevenci z roku 2014, zabývající se vybranými problémy z oblasti domácího násilí v ČR aj). Způsob nakládání s použitými prameny odpovídá stanovené normě.

Po obsahové stránce považuji za velmi zdařilou zejména první polovinu práce věnovanou kriminologickým aspektům problematiky. Pro výklad právních otázek však mohla být zvolena promyšlenější koncepce a neměly v něm být opomenuty významné trestněprocesní nástroje přijaté mimo jiné za účelem vyšší ochrany obětí domácího násilí (zejména předběžná opatření ukládaná podle trestního řádu). Naopak střízlivé hodnocení současných možností prevence provedené diplomantem v závěru práce považuji za příléhavé.

Práce je psána kultivovaným stylem. S větší pečlivostí však mohla být provedena závěrečná korektura textu.

4. Otázka k obhajobě:

Předběžná opatření podle trestního řádu a jejich vztah k předběžným opatřením podle zákona o zvláštních řízeních soudních.

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 17. 3. 2015

